

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-300/10

Vítor Hugo Marques Almeida
przeciwko
Companhia de Seguros Fidelidade-Mundial SA i in.

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Tribunal da Relação de Guimarães)

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z ruchu pojazdów mechanicznych — Dyrektywa 72/166/EWG — Artykuł 3 ust. 1 — Dyrektywa 84/5/EWG — Artykuł 2 ust. 1 — Dyrektywa 90/232/EWG — Artykuł 1 — Prawo do odszkodowania z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z ruchu pojazdów mechanicznych — Odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego — Przyczynienie się ofiary do powstania szkody — Ograniczenie prawa do odszkodowania

Streszczenie – Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 23 października 2012 r.

Zbliżanie ustawodawstw — Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych — Dyrektywy 72/166, 84/5, 90/232 — Określenie systemu odpowiedzialności cywilnej mającego zastosowanie do szkód wynikających z ruchu pojazdów — Przepisy krajowe przewidujące w braku winy, która mogłaby być przypisana kierowcom pojazdów, których dotyczy szkoda, wykluczenie lub ograniczenie prawa ofiary do odszkodowania — Dopuszczalność

(dyrektywy Rady: 72/166, art. 3 ust. 1, 84/5, art. 2 ust. 1; 90/232, art. 1)

Artykuły 3 ust. 1 dyrektywy 72/166 w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności, art. 2 ust. 1 drugiej dyrektywy 84/5 w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów silnikowych oraz art. 1 trzeciej dyrektywy 90/232 w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych powinny być interpretowane w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one przepisom krajowym, które w przypadku zderzenia dwóch pojazdów silnikowych powodującego uszkodzenia ciała pasażera jednego z tych pojazdów, gdy winy nie można przypisać żadnemu z kierowców tych pojazdów, zezwalają na ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonych.

W istocie takie uregulowanie, które ma na celu jedynie ustalenie prawa ofiary oraz ewentualnego zakresu tego prawa do odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego, nie może ograniczyć zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, która jest ustalana po stronie ubezpieczonego zgodnie z prawem Unii.

Ponadto o ile uregulowanie krajowe przewiduje, że zawinione zachowanie ofiary przyczyniło się do powstania lub powiększenia szkody, ofiara ta może, na podstawie dokonanej przez właściwy sąd oceny powagi odnośnego zawinienia i jego skutków, zostać pozbawiona całego odszkodowania lub jego części, o tyle uregulowanie to nie skutkuje automatycznym wykluczeniem lub ograniczeniem w nieproporcjonalny sposób prawa tej ofiary do odszkodowania z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kierowcy pojazdu uczestniczącego w wypadku.

(por. pkt 28, 35–37, 39; sentencja)